

DAVID JENSTERLE

JUAN E. JUVANČIČ

Jakob Aljaž

Bojovník za slovenske gore in slovenstvo

DAVID JENSTERLE

JUAN E. JUVANČIČ

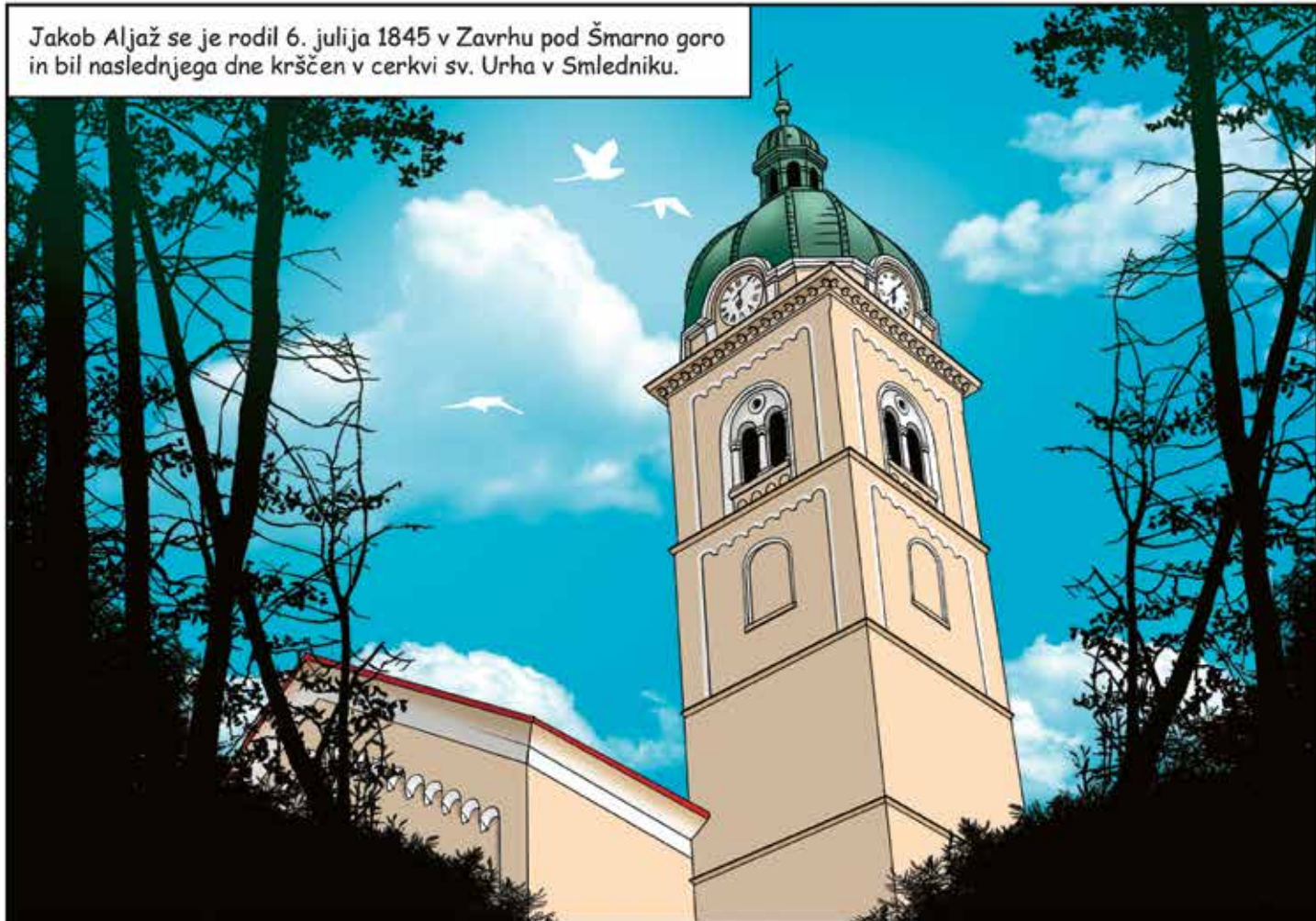
Jakob Aljaž

Bojevnik za slovenske gore in slovenstvo

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA
— Prva slovenska založba —

Jakob Aljaž se je rodil 6. julija 1845 v Zavrhu pod Šmarno goro in bil naslednjega dne krščen v cerkvi sv. Urha v Smledniku.

Oče je bil dober pevec in pritrkovelec, ključar cerkve na Šmarni gori. Bil je nevešč branja, a je imel dober spomin.

Mati pa je znala dobro brati in je imela skoraj vse nabožne knjige zadnjih dveh stoletij.

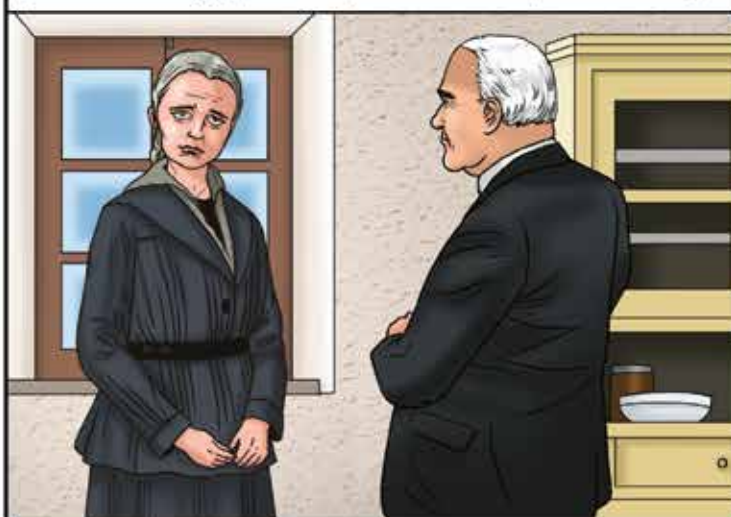
Med vojno je Jakob Aljaž v letih 1917 in 1918 do konca vojne vodil aprovizacijo, torej organizirano preskrbo revnih z osnovnimi živili, za kar je bil po vojni odlikovan s križcem za zasluge.

V dovški župnijski cerkvi je postavil tudi nove orgle, in to med 1. svetovno vojno. Zaradi orgel se je bal, da bo finančno propadel, saj mu je manjkalo še tisoč goldinarjev.

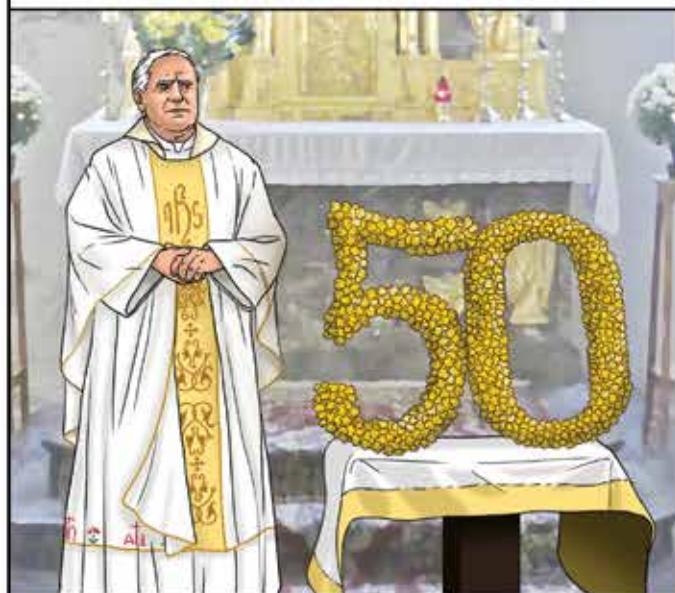
Kljub težavam je bil pripravljen ustreči Jeri Peterman, ki ga je prosila, naj ji pomaga z Dunaja pripeljati mrtvega sina Janeza, ki je bil smrtno ranjen v Galiciji. V zahvalo mu je prinesla vse svoje prihranke, dva tisoč kron, za dovške orgle.

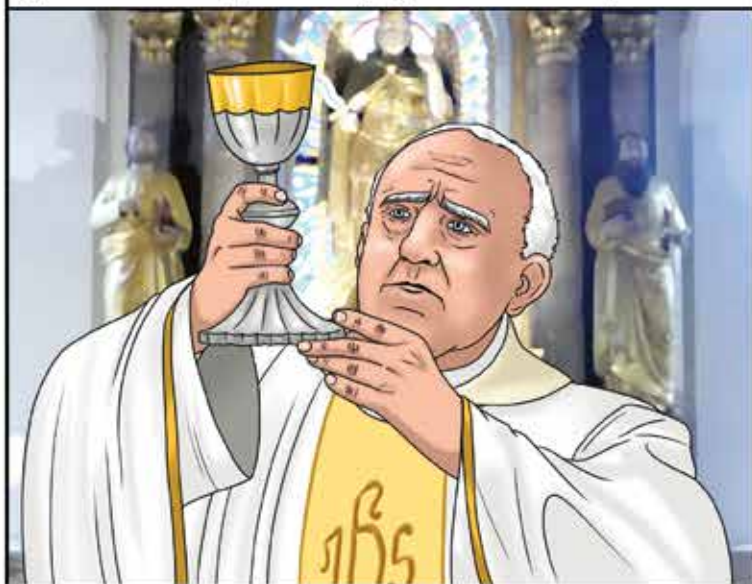
Po prvi svetovni vojni je avstro-ogrsko monarhijo razpadla in s tem tudi sekcije Nemško-avstrijske gorniške zveze. Po tem razpadu je bilo konec tudi boja za slovenske gore.

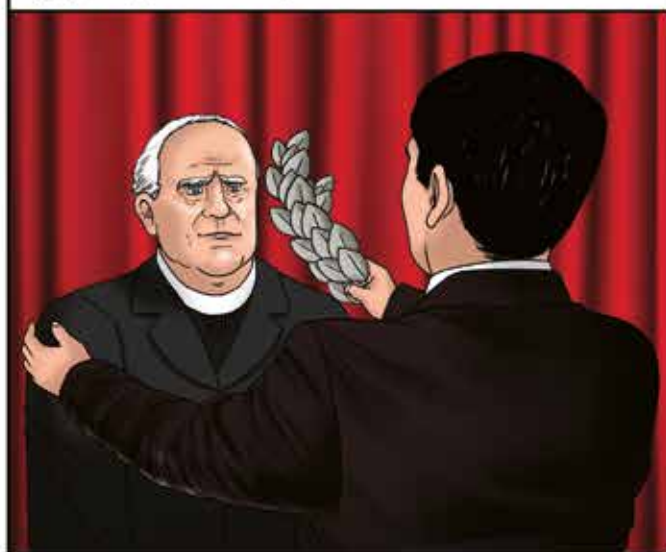
Leta 1921 je župnik Jakob praznoval zlato mašo.

Dobil je na ducate telegramov s čestitkami. Slovesnost se je začela z mašo, pri kateri je govoril dekan Josip Lavrič.

Ob jubileju je pevsko društvo Ljubljana priredilo koncert njemu na čast, na njem so zapeli tudi nekaj njegovih pesmi in mu podarili srebrn lovorov venec.

24. februar 1927

Teško bo hoditi po ledeni poti.

Jo, zdrsnilo mi je!

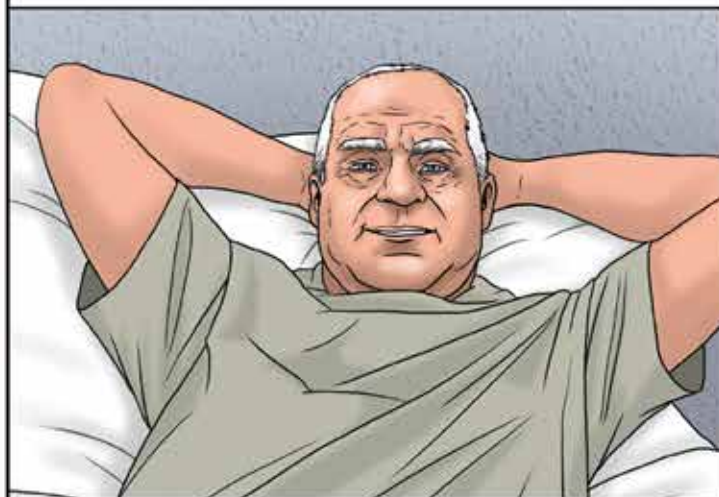
Auu!

Mislil, da sem si levo nogo v sklepu zlomil.

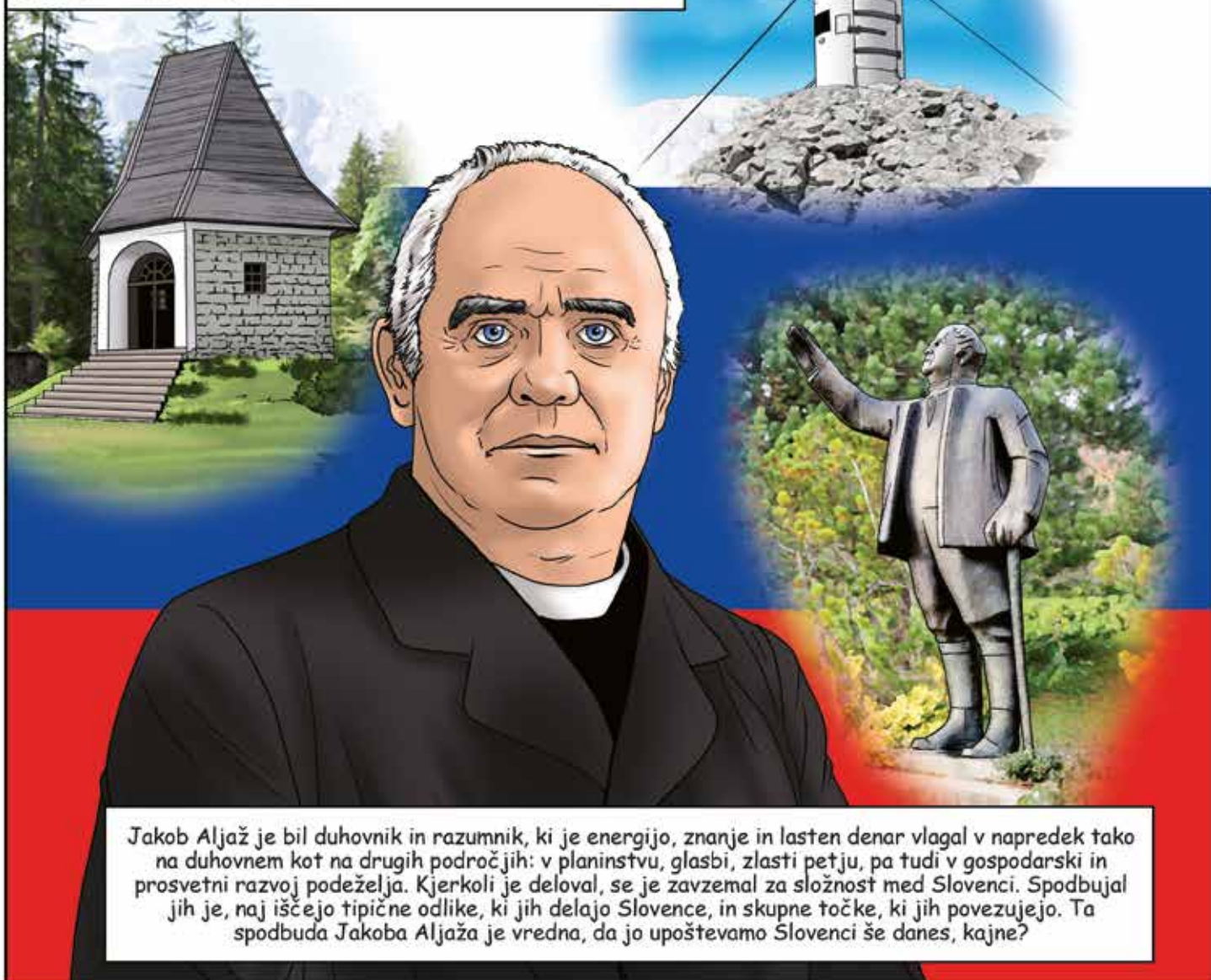
Ves čas svoje bolezni je vdano prenašal hude bolečine; smisla za humor ni izgubil nikoli. Silno vesel je bil obiskov; svoje obiskovalce je na razne načine zabaval kakor v zdravih dneh.

Za posledicami te nesreče je Jakob Aljaž 4. maja 1927 umrl v dvainosemdesetem letu starosti. Pogreb je bil 7. maja, udeležilo se ga je veliko ljudi. Na njegovem nagrobniku, narejenem po načrtih arhitekta Ivana Vurnika in vgrajenem na južni steni dovške cerkve, je napis v verzih, ki ga je sestavil duhovnik in pesnik Silvin Sardenko.

Naj dostavimo še to, da je bila Aljaževa kapelica svetih bratov Cirila in Metoda v Vratih blagoslovljena dobro leto po pogrebu: 29. julija 1928. Poleg želje, da bi v dolino Vrat speljal cesto, so mu prva svetovna vojna, starost, bolezen in smrt preprečile še gradnjo omenjene kapele.

Jakob Aljaž je bil duhovnik in razumnik, ki je energijo, znanje in lasten denar vlagal v napredek tako na duhovnem kot na drugih področjih: v planinstvu, glasbi, zlasti petju, pa tudi v gospodarski in prosvetni razvoj podeželja. Kjerkoli je deloval, se je zavzemal za složnost med Slovenci. Spodbujal jih je, naj iščejo tipične odlike, ki jih delajo Slovence, in skupne točke, ki jih povezujejo. Ta spodbuda Jakoba Aljaža je vredna, da jo upoštevamo Slovenci še danes, kajne?

David Jensterle
JAKOB ALJAŽ
Bojevnik za slovenske gore in slovenstvo

Ilustriral Juan E. Juvančič.

© Celjska Mohorjeva družba, 2025
Vse pravice pridržane.

 Knjižno delo je izšlo v okviru knjižnega programa,
ki ga sofinancira
JAVNA
AGENCIJA ZA
KNJIGO RS

Prelom in oprema: Juan E. Juvančič
Urednica: dr. Tanja Ozvatič
Lektorirali: Marjeta Žebovec in dr. Tanja Ozvatič

Izdala in založila:
Društvo Mohorjeva družba in Celjska Mohorjeva družba, d. o. o.
Za založbo:
predsednik Lojze Kozar in ravnateljica dr. Tanja Ozvatič

Celjska Mohorjeva družba, Prešernova ulica 23, 3000 Celje, Slovenija
www.mohorjeva.org

Natisnila tiskarna Dravski tisk v 700 izvodih.
Celje 2025

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

084.11
821.163.6-93-311.2(084.11)

JUVANČIČ, Juan

Jakob Aljaž : bojevnik za slovenske gore in slovenstvo / David Jensterle ;
[ilustriral] Juan E. Juvančič. - Celje : Celjska Mohorjeva družba : Društvo Mohorjeva
družba, 2025

ISBN 978-961-278-753-0
COBISS.SI-ID 227880451